
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מרחבים היסטוריים והים התיכון - 45418

תאריך עדכון אחרון 26-01-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודים רומאניים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): יובל טל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yuval.tal@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הים התיכון כאזור גיאוגרפי, מרחב תרבותי, יחידה כלכלית, ויציר דמיון מהווה את אחד מאבני היסוד של ההיסטוריה וההיסטוריוגרפיה האירופית, האפריקאית, והמזרח תיכונית. בקורס זה נערוך קריאה ביקורתית בטקסטים היסטוריוגרפיים על הים התיכון ותרבויות ים תיכוניות מהעת העתיקה ועד המאה העשרים ואחת. נכיר וננתח, בין השאר, את יצירותיהם של פרנאן ברודל, אדוארד סעיד, וז'קלין כהנוב, ונדון בנושאים היסטוריים, תרבותיים, ופוליטיים שעיצבו את ההיסטוריה של הים התיכון, כמו מסחר חוצה יבשות, רב-תרבותיות, מפגשים בין מיעוטים, וקולוניאליזם. בנוסף, בכל שיעור נלמד על תאוריות ומתודולוגיות היסטוריוגרפיות שונות ונבחן כיצד הם השפיעו על הכתיבה ההיסטורית על הים התיכון.

מטרות הקורס:

הקורס יעניק לתלמידים היכרות עם חלק מהיצירות ההיסטוריוגרפיות הקאנוניות על הים התיכון. בנוסף, הקורס ישפר את מיומנות התלמידים בקריאה ובניתוח טקסטים היסטוריוגרפיים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס, התלמידים ירכשו הבנה רחבה של הסוגיות המהותיות בהיסטוריה ובהיסטוריוגרפיה של הים התיכון ותרבויות ים תיכוניות. בנוסף, הניסיון שהתלמידים ירכשו בקריאה ובניתוח טקסטים היסטוריוגרפיים יסייע להם להתמודד עם מטלות ואתגרים אקדמיים בקורסים אחרים.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות ודיונים בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא
2. גיאוגרפיה והיסטוריה בים התיכון
Braudel, Fernand. *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip II*, Vol. 1. Tr. Sian Reynolds. Berkeley, 1995. 17-22, 103-148 [Preface to the First Edition; *The Heart of the Mediterranean*].
3. מסחר ועבדות בים התיכון
Hershenzon, Daniel. "The Political Economy of Ransom in the Early Modern Mediterranean," *Past & Present*, 231, 1, (2016): 61-95.
4. יחסי מגדר והים התיכון
Herzig, Tamar. "Slavery and Interethnic Sexual Violence: A Multiple Perpetrator Rape in Seventeenth-Century Livorno," *The American Historical Review* 127:1 (2022), 194-222.

5. נוצרים, מוסלמים, ויהודים באיבריה
Nirenberg, David. *Communities of Violence: Persecution of Minorities in the Middle Ages*. Princeton, 1996. 3-17, 166-199.
6. פוליטיקה מעמדית במארכסי של המאה ה-19
Sewel, William, *Logics of History Social Theory and Social Transformation*. Chicago, 2005. 271-317
7. תירבות ה-“פראים” במאה ה-19
Corbin, Alain. *The Village of Cannibals: Rage and Murder in France, 1870*. Translated by Arthur Goldhammer. Cambridge, 1993. 1-38, 61-86.
8. אוריינטליזם
סעיד, אדוארד, אוריינטליזם, תר. זילבר, עתליה. תל אביב, 2000. [הקדמה; פרק 1] פרק IV-III/3
9. הגירה ואימפריה בים התיכון
Choate, Mark. *Emigrant Nation: The Making of Italy Abroad*. Cambridge, 2008. 21-56.
10. עירוניות חדשה
Wishnitzer, Avner. “Kerosene Nights: Light and Enlightenment in Late Ottoman Jerusalem,” *Past & Present* 248:1 (2020), 165-207.
11. היסטוריה של ההווה במזרח הים התיכון
מנאע, עאדל. נכבה והישרדות: סיפורם של הפלסטינים שנותרו בחיפה ובגליל, 1948-1956. ירושלים, 2017. 17-9, 241-196.
12. היסטוריה סביבתית של הים תיכון
Pritchard, Sara. *Confluence: The Nature of Technology and the Remaking of the Rhône*. Cambridge, 2011. 28-54.
13. הים התיכון כאתיקה
כהנוב, ז'קלין. ממזרח שמש. תל אביב, 1978.

חומר חובה לקריאה:

1. מבוא
2. גיאוגרפיה והיסטוריה בים התיכון
Braudel, Fernand. *The Mediterranean and the Mediterranean World in the Age of Philip II*, Vol. 1. Tr. Sian Reynolds. Berkeley, 1995. 17-22, 103-148 [Preface to the First Edition; The Heart of the Mediterranean].
3. מסחר ועבדות בים התיכון
Hershenzon, Daniel. “The Political Economy of Ransom in the Early Modern Mediterranean,” *Past & Present*, 231, 1, (2016): 61-95.
4. יחסי מגדר והים התיכון
Herzig, Tamar. “Slavery and Interethnic Sexual Violence: A Multiple Perpetrator

Rape in Seventeenth-Century Livorno," *The American Historical Review* 127:1 (2022), 194-222.

5. נוצרים, מוסלמים, ויהודים באיבריה

Nirenberg, David. *Communities of Violence: Persecution of Minorities in the Middle Ages*. Princeton, 1996. 3-17, 166-199.

6. פוליטיקה מעמדית במארסיי של המאה ה-19

Sewel, William, *Logics of History Social Theory and Social Transformation*. Chicago, 2005. 271-317

7. תרבות ה-"פראים" במאה ה-19

Corbin, Alain. *The Village of Cannibals: Rage and Murder in France, 1870*. Translated by Arthur Goldhammer. Cambridge, 1993. 1-38, 61-86.

8. אוריינטליזם

סעיד, אדוארד, אוריינטליזם, תר. זילבר, עתליה. תל אביב, 2000. [הקדמה; פרק 1] פרק IV-III/3

9. הגירה ואימפריה בים התיכון

Choate, Mark. *Emigrant Nation: The Making of Italy Abroad*. Cambridge, 2008. 21-56.

10. עירוניות חדשה

Wishnitzer, Avner. "Kerosene Nights: Light and Enlightenment in Late Ottoman Jerusalem," *Past & Present* 248:1 (2020), 165-207.

11. היסטוריה של ההווה במזרח הים התיכון

מנאע, עאדל. נכבה והישרדות: סיפורם של הפלסטינים שנותרו בחיפה ובגליל, 1948-1956. ירושלים, 2017. 17-9, 241-196.

12. היסטוריה סביבתית של הים תיכון

Pritchard, Sara. *Confluence: The Nature of Technology and the Remaking of the Rhône*. Cambridge, 2011. 28-54.

13. הים התיכון כאתיקה

כהנוב, ז'קלין. ממזרח שמש. תל אביב, 1978.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 20 %

הגשת עבודה 80 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: